

▲ Combinatie van een cv-installatie met een warmtepomp. Vanaf 2026 is een hybride pomp verplicht bij vervanging van de cv. FOTO: ANP

Twee keer zoveel warmtepompen: 'Dit is pas begin'

Dit jaar plaatsen installateurs naar verwachting 167.000 warmtepompen in nieuwe woningen. Een verdubbeling vergeleken met 2022 en het einde lijkt nog lang niet in zicht.

Ton Voermans
Rotterdam

Die trend blijkt uit het Nationaal Warmtepomp Trendrapport 2024 van DNE Research. In bestaande woningen is het aantal geplaatste warmtepompen dit jaar meer dan verdubbeld tot 120.000 stuks, waarvan de helft hybride en de andere helft volledig elektrisch.

De techniekbranche verwacht dat er in 2026 tussen de 240.000 en 300.000 warmtepompen per jaar in bestaande woningen worden geïnstalleerd, doordat de hybride warmtepomp bij vervanging van de cv-ketel verplicht is. Of dat aantal ook echt gehaald wordt, is onzeker. Want als de terugverdientijd langer is dan zeven jaar, geldt de verplichting niet.

Techniek Nederland, de overkoepelende organisatie voor de installatiebranche, is mede-opdrachtgever van het rapport. De brancheorganisatie ziet in de cijfers een bevestiging dat de warmtepomp definitief is doorgebroken. Voorzitter Doekle Terpstra: „Toch is dit nog maar het begin. Vanaf 2026 wordt het verplicht om bij vervanging van de cv-ketel te kiezen voor een duurzaam alternatief. Het aantal nieuwe warmtepompen zal dan nog sneller gaan toenemen.”

Terpstra denkt dat de meerderheid van de consumenten na 2026 voor een hybride warmtepomp zal kiezen als de ketel aan vervanging toe is. Bij een hybride installatie wordt de verwarming grotendeels door de warmtepomp gedaan, tegen veel lagere kosten dan bij een cv-ketel. De cv is nog nodig voor warm water en om bij te stoken op heel koude dagen.

Techniek Nederland is druk met het scholen van nieuwe installateurs om al die warmtepompen te kunnen plaatsen. Terpstra: „Inmiddels hebben we honderden extra monteurs opgeleid en dat zullen er duizenden moeten worden. Vakkundige installatie is essentieel, maar gedegen advies en goede voorlichting zijn dat net zo goed. Op dat gebied hebben we nog grote stappen te zetten.”

We hebben inmiddels honderden monteurs opgeleid, dat moeten er duizenden worden

– Doekle Terpstra
Voorzitter Techniek Nederland

Ook Daan Jansen, hoofdonderzoeker van DNE Research, ziet de toekomst van de warmtepomp zonnig in: „Het is duidelijk dat we niet langer te maken hebben met een kortstondige groeispurt als gevolg van de energiecrisis, maar met een markt die volwassen begint te worden.”

DEN HAAG

Stap-subsidies in uur vergeven

Ruim 11.000 mensen hebben gisteren voor de laatste keer een Stap-opleidingsbudget aangevraagd. Dat meldt uitkeringsinstantie UWV. Het totaalbedrag van 10 miljoen euro was in een uur vergeven.

Niet iedereen die subsidie wilde aanvragen, kreeg dit ook geregeld. De wachtrij om het budget aan te vragen liep op tot meer dan een uur.

De regeling kon eerder rekenen op veel kritiek, omdat sommigen het Stap-budget onder meer gebruikten voor snoepreispjes en cursussen die niets met werken te maken hebben. Daarom is de regeling tussentijds meerdere keren aangescherpt. Mensen komen alleen nog in aanmerking als zij subsidie aanvragen voor een arbeidsmarktgerelateerde opleiding met een wettelijk erkend diploma.

BRUSSEL

Economie in EU geremd

De Europese commissie verwacht dat de economische groei in de EU dit jaar verder tegenvalt. Ze stelde de verwachting over heel 2023 bij van 0,8 naar 0,6 procent. De daling van de hoge inflatie zet wel door. Voor Nederland blijft de prognose met 0,6 procent groei dit jaar nagenoeg gelijk.

DEN HAAG

Klein bedrijf voelt schuld

Eén op de twintig bedrijven in Nederland vindt de eigen schulden problematisch. Kleinere ondernemingen maken zich het vaakst zorgen, stelt het CBS na een enquête. Bij bedrijven met maximaal vijftig werknemers ziet 8 procent schulden als een probleem, bij grote bedrijven 3 procent.

Rotterdam heeft vanaf morgen

Geen reclame, nul interviews, maar wel een enorme winkel

Zara opent morgen in Rotterdam zijn grootste winkel ter wereld. En dat terwijl het Spaanse kledingimperium in de rest van Nederland juist vestigingen sluit. Welke strategie zit hierachter? En waarom eigenlijk Rotterdam?

Jurriaan Nolles
Rotterdam

Het is een goed gebruik bij Zara om pottenkijkers niet wijzer te maken dan ze al zijn. De Spaanse oprichter Amancio Ortega – die in 2015 kortstondig de rijkste mens ter wereld was – gaf in zijn hele leven nooit een interview. Pas in 1998 werd een spaarzame foto van hem openbaar. Foto's, die zouden Zara-fans (en dat zijn er mondiaal heel wat) ook wel willen zien van de binnenkant van de enorme Zara-winkel in Rotterdam, de grootste in de hele wereld. Maar ze moeten wachten tot vrijdagochtend om de 9000 vierkante meter aan winkelruimte

te kunnen aanschouwen. En dat geldt net zo goed voor de media.

Woordvoerders blijkt Zara niet te hebben. Wel een e-mailadres, maar daar wordt niet op vragen gereageerd. En waarom zouden ze ook? Zara heeft, net als oprichter Ortega, nooit veel moeite gedaan om in de publiciteit te komen. Er is zelfs nooit geld aan reclame uitgegeven. En toch is het succes ongekend. Inditex, het moederconcern waar ook Pull&Bear, Massimo Dutti, Bershka en Stradivarius onder vallen, vertegenwoordigt een beurswaarde van bijna 110 miljard euro. Ter vergelijking: gerenommeerde multinationals als Heineken en Adidas komen tot 48 en 31 miljard.

Inditex verkoopt wereldwijd elke minuut 60.000 euro aan producten.

ROTTERDAM

Eén op tien wintersporters wijkt uit naar goedkoper land

Nederlanders bezuinigen op de wintersport vanwege de hoge inflatie. Een op de tien vakantiegangers zoekt zelfs een goedkopere skibestemming.

Dat blijkt uit onderzoek van Motivation in opdracht van vakantie-woningverhuurder Interhome. De 44 procent van de Nederlanders die deze winter een vakantie gepland heeft staan, geeft vooral de voorkeur aan een bestemming waar de prijzen lager liggen of kiest ervoor om op locatie minder geld uit te geven.

Ruim duizend Nederlanders werden bevraagd over hun vakantie-

plannen. Vooral 25- tot en met 34-jarigen wijken uit naar goedkopere skilanden, Tsjechië bijvoorbeeld, of minder prijzige skigebieden. Door de inflatie worden wintersportvakanties komend seizoen zo'n 10 procent duurder dan een jaar eerder.

Eenmaal ter plekke heeft 42 procent van de ondervraagden er geen problemen mee om iets meer geld uit te geven aan het diner. Bij drankjes is die bereidheid kleiner.

Oostenrijk is als vanouds de populairste bestemming, gevolgd door Zwitserland en Frankrijk. Finland staat inmiddels op de vierde plaats.

– Ton Voermans

officieel de grootste Zara-vestiging ter wereld

▼ De nieuwe Zara in Rotterdam, nu nog in blauwe doeken gewikkeld. FOTOS MARCO DE SWART

En Rotterdam krijgt aan de Coolingsingel de grootste winkel van allemaal. Hoe dat eruit ziet, komen we morgen dus pas te weten. Maar een goede indicatie zou de *flagship store* van Zara in Madrid kunnen zijn. Bij het Plaza de España staat daar een gigantische winkel, met een interieur met hoge plafonds en heel veel ramen. Als je het negatief wilt uitlegen: het is er zo wit als een tandartspraktijk. Zara kiest uiteraard een positieve benadering, door te stellen dat juist in deze omgeving producten centraal kunnen staan.

Paskamer reserveren

Eenmaal in de Madrileense winkel kun je via een QR-code paskamers reserveren, er is een robot die online bestelde pakketjes naar je toebrengt via een sluis, je kunt er kleren retourneren en er is een ingenieus zelfscan-kassasysteem. „Het is een rotwoord, maar je komt er voor de *experience*”, zegt José Teunissen, directeur van het Amsterdam Fashion Institute, onderdeel van de Hogeschool van Amsterdam.

Opvallend genoeg is Inditex over de hele breedte juist in zijn winkelbestand aan het snijden. Wereldwijd zijn er nu nog 5.745 winkels, tegenover 6.370 een jaar geleden. In Nederland gingen de Zara's in bijvoorbeeld Apeldoorn en Amersfoort de voorbije jaren dicht. Zara was decennialang vooral van fysieke winkels, maar heeft zijn koers inmiddels ook vol verlegd naar online en kan het dus met minder vestigingen af.

9000

■ De nieuwe vestiging van Zara in Rotterdam, die morgen opengaat, heeft 9000 vierkante meter aan winkeloppervlakte.

▲ De zogeheten *flagship store* van Zara in Madrid: hoge ruimtes en heel veel wit, zodat de producten centraal komen te staan. FOTO GETTY

Zara opereert als een databedrijf, dat deed het al ver voordat anderen het deden

– José Teunissen, directeur Amsterdam Fashion Institute

Maar de vestigingen die overblijven, moeten er dan wel toe doen; vandaar de megawinkel in Rotterdam, met alle laatste technische snufjes. Teunissen: „Ze zitten misschien op minder plekken, maar het is er wel speciaal.”

Ook slim van Zara: vaak kiezen ze iconische locaties in wereldsteden als Madrid, Londen en Madrid. En vaak ook een plek nabij heel luxe merken zoals Gucci of Prada, om op die manier zelf ook een zekere klasse uit te stralen. En de winkels die blijven, moeten dus groter worden, zoals in Rotterdam, om alles te kunnen laten zien wat Zara te bieden heeft: cosmetica, schoenen, sportkleding en interieurspullen van Zara Home.

Het zijn wel degelijk strategische keuzes, maar in zekere zin is nooit veel veranderd bij het bedrijf dat Ortega in 1975 met zijn vrouw oprichtte door goedkope badjassen te maken voor arme zeemannsvrouwen. „Het geheime recept is altijd hetzelfde gebleven”, zegt Teunissen. Want Zara doet het compleet anders dan andere modebedrijven, inclusief de grote concurrent H&M.

Op het Spaanse hoofdkantoor van Zara bekijken niet ontwerpers maar analisten wat goed verkoopt. In haar vorige baan, bij het Londense London College of Fashion, bezocht Teunissen in 2016 de Zara-vestiging in Alicante. „Het is indrukwekkend om te zien, Zara opereert als een databedrijf, dat deed

het al ver voordat anderen het deden. Als ze zien dat een product goed verkoopt, zetten ze daar vol op in. Het kan ook nog zijn dat een product wel goed verkoopt in Duitsland, maar in Italië niet. Dan hebben ze het logistieke vermogen om een hele lading van het ene land naar het andere te verschepen.”

Het is zelfs zo dat producten voor de lange termijn, de zogeheten basics, in lagelonenlanden worden gemaakt, maar als er snelheid geboden is om in te spelen op de allerlaatste trends, heeft Zara ook extra fabrieken achter de hand in Spanje, Marokko en Turkije. Zo kan het theoretisch om de twee weken van collectie wisselen.

Topvrouw

Zara kreeg vaak genoeg kritiek vanwege de *fast fashion*-strategie. Op dat vlak maakt het concern een interessante ontwikkeling door onder de nieuwe topvrouw Marta Ortega Pérez, de dochter van de steenrijke oprichter. Haar komst werd met veel scepsis bekeken, maar 2022 was het beste jaar uit de geschiedenis van Inditex. Ortega Pérez probeert in te zetten op duurzaamheid in combinatie met iets hogere prijzen, al krijgt Zara nog altijd kritiek op dit punt. In zijn eigen beleidsplan heeft het beloofd in 2025 alleen nog duurzame kleding te verkopen.

Teunissen: „Europese regels dwingen modebedrijven tot een betere basiskwaliteit, kleding die gerepareerd moet kunnen worden

of op andere manieren een tweede leven moet kunnen krijgen. En de klant denkt er net zo over: mensen willen steeds vaker kleding met een verhaal, niet een waardeloos product dat je een keer draagt voor de foto op Instagram.”

„Dat Zara juist in Rotterdam voor een megawinkel kiest, verbaast Teunissen totaal niet: „Rotterdam is de stad van het gewone publiek. Daar past Zara bij.”

► Zara-oprichter Amancio Ortega, enige tijd de rijkste mens op aarde. FOTO GETTY

effeweg.nl

All inclusive Kerstcruise op de Rijn

Inbegrepen

- ☑ Koffie of thee bij vertrek
- ☑ 5 overnachtingen in een luxe 2-persoonshut (Emerald/ Smaragd dek) op het 4* cruiseschip ms EMILY BRONTE
- ☑ 5x ontbijtbuffet, 4x lunch (dag 2 t/m 5), 5x diner
- ☑ Wifi aan boord
- ☑ Transfer naar het schip dag 1 en dag 6 met onze servicelijnen
- ☑ Goed verzorgd afscheidsbuffet in Nederland
- ☑ Toeristenbelasting / Fooi voor de gehele bemanning

All-inclusive op het schip

- ☑ Ontbijtbuffet, lunch en snacks
- ☑ Diner (Fijnproeversmenu's met meerdere gangen, aan tafel geserveerd)
- ☑ De gehele dag door koffie, thee en (non)alcoholische drankjes (softdrinks, vruchtensappen, champagne, aperol, wijn, verschillende bieren en meer)
- ☑ Dagelijks goed gevulde minibar in uw hut / Sekt als welkomstdrankje in uw hut

Vertrekdatum: 22 dec v.a. € 999,-*

6 dagen
va. € 999,-*

effeweg.nl of bel 088 10 30 800

*Prijzen zijn exclusief € 37,50 kosten per boeking o.b.v. 2 personen. Fouten voorbehouden.

Geen aanbetaling

Aangesloten bij ANVR & SGR

